

МИХАЙЛО СОЛТИС

(До 80-річчя з дня народження професора)

Михайло Миколайович Солтис народився 19.11.1936 р. на Лемківщині в с. Завої Сяніцького повіту (Польща) в українській селянській родині. У 1948 р. родина Солтисів переїхала в Україну та поселилась у с. Богданівка Підволочиського р-ну Тернопільської обл. У 1955 р. Михайло Солтис закінчив Богданівську середню школу, яку згадує з особливою теплотою. В школі працювали предметні гуртки, в яких Михайло брав активну участь. Проявляв особливий інтерес до фіксування усіх дослідницьких процесів на фотоплівку і оформлення різноманітних діаграм разом із своїм товаришем Б. Круком. На одному з вечорів хімії у 1954 році учень 9-го класу М. Солтис разом з товаришами проводили цікаві досліди і виголошували реферати на хімічні теми. Директором школи працював тоді О.В. Белінський, який добре знав хімію і йому завдячує професор Солтис обранню професію.

Одразу ж після закінчення школи вступив на хімічний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка, який закінчив з відзнакою 1960 р. Здібного і активного випускника залишили працювати старшим лаборантом кафедри фізичної та колоїдної хімії хімічного факультету. Через два роки у 1962 р. вступив до аспірантури, 1965 р. під час наукового стажування навчався в аспірантурі Торунського університету ім. М. Коперніка (Польща). Успішно захистив у 1966 р. кандидатську дисертацію “Адгезія і адсорбція полімерів ефірів акрилової та метакрилової кислот на скляній поверхні”, виконану під науковим керівництвом досвідченого відомого науковця в галузі колоїдної хімії доцента Т.М. Полонського.

М. Солтис однокурсниками під час навчання в університеті:
(зліна направо) Федосюк Л., Кисіль М., Гриньків З., Хромова Н., Солтис М.

Продовжуючи наукові дослідження, Михайло Солтис зробив вагомий внесок у фізичну хімію полімервмісних дисперсних систем. Результати цих досліджень систематизовано в його докторській дисертації “Адсорбція макромолекул на високодисперсних адсорбентах”, яку захистив в Інституті хімії води 1982 р., м. Київ. У 1967 р. Михайлу Солтису присвоєно вчене звання доцента, 1988 р. – звання професора.

У 1968 р. на хімічному факультеті Львівського університету відповідно до наказу Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР відкрито нову кафедру – кафедру хімічної кібернетики та технології, яку очолив Михайло Солтис. Під його керівництвом проведено велику організаційно методичну роботу, сформовано викладацький та лаборантсько-допоміжний колектив кафедри, створено матеріальну та навчально-методичну базу. До наукової роботи активно залучались студенти, які спеціалізувались на цій кафедрі. Навчання студентів на кафедрі хімічної кібернетики та технології було на той час корисним, прогресивним і залишило вагомий слід в історії хімічного факультету. З відкриттям цієї кафедри у навчальний процес на хімічному факультеті почали активно впроваджувати обчислювальну техніку, нові підходи до організації навчальної та науково-дослідної роботи, методи оптимізації та моделювання хімічного експерименту, статистичні методи дослідження тощо. Завдяки поєднанню глибокої фундаментальної підготовки, традиційно притаманної випускникам хімічного факультету Львівського університету, та системного підходу до розв’язання складних завдань теоретичного і практичного плану випускники кафедри здобули визнання та авторитет у науково-дослідних установах, на хімічних підприємствах різного профілю.

Знання, отримані під час навчання на кафедрі кібернетики, спрямували багатьох студентів на науковий шлях, які стали докторами і кандидатами наук у навчальних та академічних установах: Санагурський Д., Яремко З., Аксіментьєва О.,

Хома М., Калахан О., Процайло Т., Цирульник О., Горічко В., Доманська Е. та інші.

Професор М. Солтис з дисертантом О. Буркою

На зустрічі у 1980 р. з хіміками-кібернетиками з нагоди 10-ліття першого випуску (зліва направо): Дмитро Санагурський, Квітослава Возняк, Любов Білик, Марія Сорока, Михайло Солтис, Галина Денисюк, Ярослав Фомін, Людмила Смян, Тамара Процайло.

М.Солтис з колегами-співробітниками (2011 р.):
(зліва направо) Л. Федущинська, Р. Петришин, З. Яремко, О. Бурка, В. Закордонський,
Н. Ткаченко, М. Солтис, І. Опайнич.

У творчому доробку професора Михайла Солтиса більше 300 друкованих праць, 10 авторських свідоцтв та патентів; під його керівництвом 8 осіб захистили кандидатські дисертації; плідно працює з молодими науковцями. Михайло Солтис постійно керував і керує госпдоговірними та держбюджетними темами. Внаслідок проведених досліджень запропоновано низку ефективних технологічних рішень, зокрема з поліпшення роздільної здатності електронно-променевих трубок спеціального призначення. Загального визнання набули дослідження в галузі фізико-хімії поверхневих явищ та дисперсних систем.

Михайло Солтис з колегами науковцями:
(зліва направо) В. Дутка, М. Солтис, М. Яцишин, О. Решетняк

Михайло Миколайович Солтис у 1985–1990 рр. – декан хімічного факультету. Неодноразово належав до складу Вченої Ради університету. Професор Михайло Солтис - член спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських та докторських дисертацій, бере активну участь у налагодженні співпраці з науковими установами та вузами України, зарубіжжя, а також організації та проведенні наукових конференцій, у тому числі міжнародних. Михайло Солтис – член Наукового товариства імені Шевченка.

За наукову, педагогічну та громадську діяльність професор Солтис М.М. неодноразово отримував подяки від Ректора університету, нагороджений знаком Мінвузу СРСР “За відмінні успіхи в роботі” (1980) та нагрудним знаком “За наукові досягнення” (2011 р). У цьому ж році йому присуджено звання заслуженого професора Львівського національного університету.

Завжди доброзичливий, готовий надати як наукові, так і життєві поради, користується авторитетом та повагою серед студентів, співробітників університету, науковців України та зарубіжжя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі
в колі щирих, вірних і хороших друзів.
Зичимо Вам щастя, радості, тепла,
успіхів, здоров'я, злагоди й добра.

Колектив кафедри фізичної та колоїдної хімії